

KOMISIJAS LĒMUMS

(2004. gada 20. oktobris)

par Vācijas valsts atbalsta pasākumu par labu uzņēmumam *Kvaerner Warnow Werft*

(izzinots ar dokumenta numuru K(2004) 3921)

(Autentisks ir vienīgi teksts vācu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2005/374/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu, un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Padomes 1990. gada 21. decembra Direktīvu 90/684/EEK⁽¹⁾ par atbalstu kuģu būvē Padomes Direktīvas 92/68/EEK⁽²⁾ redakcijā,pieprasot ieinteresētajām pusēm iesniegt savus iebildumus saskaņā ar iepriekšminētajiem noteikumiem⁽³⁾ un ņemot vērā pušu iebildumus,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

- (1) Vācijas prese 1999. gada 12. jūnijā ziņoja, ka uzņēmums *Kvaerner Warnow Werft GmbH* (še turpmāk – KWW) ir izsniedzis kredītu aptuveni EUR 205 miljoni⁽⁴⁾ apmērā savam mātes uzņēmumam *Kvaerner*.
- (2) Komisija 1999. gada 16. jūnija vēstulē pieprasīja no Vācijas sīku informāciju par pārskaitīto naudas līdzekļu izcelsmi, lai pārlicinātos, ka šie naudas līdzekļi nav radušies no pārmērīgi augstiem pārstrukturēšanas atbalsta maksājumiem, samaksātiem uzņēmumam 1993. – 1995. gadā, un vai tie nesatur citus atbalsta elementus. Briselē 1999. gada 22. jūnijā notika sanāksme ar Vācijas un KWW pārstāvjiem, lai noskaidrotu šo jautājumu. Komisija pieprasīja papildinformāciju no Vācijas 1999. gada 23. jūnija, 1999. gada 12. jūlija un 1999. gada 8. oktobra vēstulēs. Vācija atbildēja ar 1999. gada 30. jūnija un 1999. gada 16. septembra vēstulēm.

⁽¹⁾ OV L 380, 31.12.1990., 27. lpp. Direktīva, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 94/73/EEK (OV L 351, 31.12.1994., 10. lpp.).

⁽²⁾ OV L 219, 4.8.1992., 54. lpp.

⁽³⁾ OV C 134, 13.5.2000., 5. lpp.

⁽⁴⁾ Summas EUR ir noapaļotas uz augšu. Precīza summas ir DM.

- (3) Komisija 2000. gada 29. februāra vēstulē informēja Vāciju, ka tā ir nolēmusi attiecībā uz izskatāmo atbalsta pasākumu uzsākt EK Līguma 88. panta 2. punktā minēto procedūru.

- (4) Komisijas lēmums uzsākt procedūru tika publicēts *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī*⁽⁵⁾. Komisija lūdza ieinteresētās puses iesniegt savas atsauksmes par atbalstu. Vācija atbildēja ar 2000. gada 31. marta vēstuli. 2000. gada 6. jūnijā KWW nosūtīja savas atsauksmes pa faksu.

- (5) Komisija saņēma atsauksmes no ieinteresētajām pusēm. Tā nosūtīja atsauksmes uz Vāciju, kas komentēja tās 2000. gada 6. jūlija un 2000. gada 4. augusta faksa sūtījumos.

II. SĪKS PASĀKUMA APRAKSTS

- (6) 1992. gada oktobrī Vācijas *Treuhandanstalt* (“THA”) pārdeva KWW priekštecī, Austrumvācijas kuģu būvētavu *Neue Warnow Werft GmbH* (turpmāk “WW”) Norvēģijas rūpniecības koncernam *Kvaerner a.s.*
- (7) Padome 1992. gada 20. jūlijā ar Direktīvu 92/68/EEK grozīja Direktīvu 90/684/EEK (Septītā direktīva par atbalstu kuģu būvei) tādā veidā, ka noteica Austrumvācijas kuģu būvētavām izņēmumu no noteikumiem, kas piemērojami citām Kopienas būvētavām, lai radītu iespēju šīm būvētavām pārciest steidzamo un vispārējo pārstrukturēšanu. Jo īpaši šis izņēmums deva iespēju Austrumvācijas būvētavām iegūt lielas darbības atbalsta summas līdz 1993. gada 31. decembrim.
- (8) Pieņemot šo īpašo noteikumu, Komisija uzņēmās saistības attiecībā pret Padomi, ka Komisija izmantos savas kontroles un izmeklēšanas tiesības, lai garantētu, ka Austrumvācijas būvētavas saņems tikai tik lielu atbalstu, kāds ir nepieciešams pārstrukturēšanai.

⁽⁵⁾ Skatīt 3. zemsvītras piezīmi.

- (9) Vācija 1992. gada 30. oktobra vēstulē informēja Komisiju par WW privatizāciju ar pārņemšanas nolīgumu. Vairākās vēstulēs Vācija sniedza papildinformāciju par pārņemšanas nolīgumu, pārstrukturēšanu un plānotajiem atbalsta pasākumiem.
- EUR 42,1 miljoni (DM 82,4 miljoni) darbības atbalsts, THA pārņemot iepriekšējās saistības,
- EUR 65,2 miljoni (DM 127,5 miljoni) investīciju atbalsts,
- (10) Pārņemšanas nolīgums paredz, ka, lai privatizētu būvētavu, WW dibina KWW un nodod tai atsevišķas aktīvus un saistības. Pārstrukturēšanas periodam bija jābeidzas 1995. gada beigās.
- EUR 13,8 miljoni (DM 27,0 miljoni) atbalsts ekspluatācijas pārtraukšanai.
- (11) Saskaņā ar pārņemšanas nolīguma 7. punktu THA ir jāatbalsta privatizācija ar papildu pasākumiem. Par tās līdzdalību vienojās, balstoties uz sākotnējo 1992. gada 1. oktobra bilanci. Finansējums paredzēja, ka uzņēmuma rīcībā ir jābūt pašu kapitālam aptuveni EUR 53,7 miljoni (DM 105 miljoni). Turklāt sākotnējā bilancē bija jāatspoguļo īpašs uzkrājums EUR 223,2 miljoni (DM 436,5 miljoni) apjomā, lai finansētu jau sen nepieciešamās investīcijas un aptuveni EUR 230,08 miljoni (DM 450 miljoni), kas bija paredzēti, lai finansētu zaudējumus, kas radušies KWW pārstrukturizēšanas periodā ražošanas pārtraukumu vai konkurences spējas mazināšanās dēļ (še turpmāk – zaudējumu segšana).
- Kopumā šis lēmums atļāva atbalsta pasākumus EUR 144,4 miljoni (DM 282,4 miljoni) apmērā.
- (14) Pirms nākamo maksājumu apstiprināšanas, Komisija lūdza Vāciju 1993. gada 2. aprīļa, 1993. gada 12. jūlija un 1993. gada 11. oktobra vēstulēs sniegt papildinformāciju par gaidāmajiem un faktiskajiem zaudējumiem, kas radušies, pārstrukturēšanas laikā izpildot kuģu būvniecības pasūtījumus, kā arī papildu informāciju par plānotajām investīcijām. Turklāt Komisija 1993. gada 11. oktobra vēstulē lūdza Vāciju pamatot, kāpēc par divpadsmit kuģu būvniecības līgumiem, kas bija paredzēti zaudējumu segšanai un konkurences atbalstam, paredzētie zaudējumi no pirmajiem sešiem kuģu būvniecības līgumiem aprēķināti tikai 29,4 % apmērā no paredzētajiem kopīgajiem zaudējumiem, ieskaitot konkurences atbalstu.

Atbalsta pasākumi

- (12) Lai atvieglotu būvētavas privatizāciju un pārstrukturēšanu, Vācija 1992. gada 27. novembra vēstulē ierosināja kopējos atbalsta pasākumus aptuveni EUR 720,5 miljonu (DM 1 409,2 miljoni) apmērā.
- (13) Komisija, kurai bija jāpilda ar Direktīvu 90/684/EEK un Direktīvu 92/68/EEK uzliktie kontroles pienākumi, kā arī jāņem vērā apstākļi, ka darbības atbalstu var apstiprināt tikai līdz 1993. gada 31. decembrim, izlēma apstiprināt atbalsta pasākumus būvētavai piecos maksājumos. Kopumā apstiprinātās atbalsta summas bija mazākas nekā Vācijas pieprasītā summa 1992. gada novembrī. Ar savu lēmumu par pirmo maksājumu Komisija apstiprināja šādu atbalstu:
- Komisijas Lēmums N 692/D/91, kas Vācijai paziņots ar 1993. gada 3. marta vēstuli (SG (93) D/4052)
- EUR 23,3 miljoni (DM 45,5 miljoni) darbības atbalsts, kur EUR 6 miljoni (DM 11,7 miljoni) zaudējumu daļas segšanai par līgumiem, kas parakstīti pēc 01.07.1990., EUR 3,1 miljoni (DM 6,1 miljoni) "Wettbewerbshilfe" (konkurences atbalsts) un EUR 14,2 miljoni (DM 27,75 miljoni) pašu kapitāla papildināšanai,
- (15) Savā 1993. gada 28. maija atbildes vēstulē Vācija informēja Komisiju, ka atvēlētie EUR 230,08 miljoni (DM 450,0 miljoni) zaudējumu segšanai ir kompromiss, kas panākts sarunās starp pārdevēju un pircēju. Vācija norādīja, ka zaudējumus, kas pārsniedz šo summu, uzņemas KWW, kam par to pienākas arī daļa peļņas.
- (16) Turklāt zaudējumu segšana EUR 230,08 miljoni (DM 450,0 miljoni) apmērā neietver EUR 17,7 miljoni (DM 34,6 miljoni) par zaudējumiem nākotnē, kas rodas no neizpildītiem kuģu būves pasūtījumiem, kas no THA pārņemti privatizācijas gaitā. Tāpat šī summa neietver arī atbalsta summu EUR 42,1 miljoni (DM 82,4 miljoni), THA pārņemot iepriekšējās saistības.
- (17) Ar 1993. gada 16. novembra vēstuli Vācija pa pastu nosūtīja KWW 1993. gada 29. oktobra vēstuli, kurā skaidrots, ka zaudējumu segšana aptuveni EUR 230,08 miljoni (DM 450,0 miljoni) neattiecas uz divpadsmit, bet sešpadsmit kuģu būvniecības līgumiem. Vēstulē tika norādīts, ka zaudējumi acīmredzami ir lielāki nekā agrāk minētie skaitļi.

- (18) Komisija 1993. gada beigās apstiprināja otro atbalsta maksājumu:

Komisijas Lēmums N 692/J/91, kas Vācijai paziņots ar 1994. gada 17. janvāra vēstuli (SG (94) D/567)

— EUR 315,5 miljoni (DM 617,1 miljoni) darbības atbalsts, no kura EUR 58,0 miljoni (DM 113,5 miljoni) skaidrā naudā, kur EUR 34,2 miljoni (DM 66,9 miljoni) ir konkurences atbalsts un EUR 23,8 miljoni (DM 46,6 miljoni) paredzēti, lai segtu zaudējumus par līgumiem, kas parakstīti pēc 1990. gada 1. jūlija,

— lēmums skaidro, ka darbības atbalsts EUR 315,5 miljoni (DM 617,1 miljoni) veido maksimālo darbības atbalstu, kas maksājams būvētavai attiecībā par kuģu būvniecības līgumiem, kas parakstīti līdz 1993. gada 31. decembrim.

- (19) Pēdējos trīs maksājumus apstiprināja šādi Komisijas lēmumi:

Komisijas Lēmums N 1/95, kas Vācijai paziņots ar 1995. gada 20. februāra vēstuli (SG (95) D/1818)

— investīciju atbalsts EUR 115,3 miljoni (DM 225,5 miljoni), kur EUR 10,2 miljoni (DM 20,0 miljoni) ir “bezskaidras naudas” atbalsts.

Komisijas Lēmums N 637/95, kas Vācijai paziņots ar 1995. gada 18. oktobra vēstuli (SG (95) D/12821)

— investīciju atbalsts EUR 34,2 miljoni (DM 66,9 miljoni).

Komisijas Lēmums N 797/95, kas Vācijai paziņots ar 1995. gada 11. decembra vēstuli (SG (95) D/15969)

— investīciju atbalsts EUR 29,6 miljoni (DM 58,0 miljoni).

- (20) Kopējais darbības atbalsta apjoms, kas apstiprināts ar šiem lēmumiem, bija aptuveni EUR 380,9 miljoni (DM 745,0 miljoni) (kur konkurences atbalsts ir EUR 37,3 miljoni (DM 73,0 miljoni = DM 66,9 miljoni + DM 6,1 miljoni), EUR 23,8 miljoni (DM 46,6 miljoni), lai segtu zaudējumu daļu par līgumiem, kas parakstīti pēc 1990. gada 1. jūlija, un EUR 42,1 miljoni (DM 82,4 miljoni) iepriekšējo parādu nokārtošanai), investīciju atbalsts EUR 242,8 miljoni (DM 474,9 miljoni) un

EUR 13,8 miljoni (DM 27 miljoni) kā atbalsts ekspluatācijas pārtraukšanai. Tas veido kopējo atbalstu aptuveni EUR 637,5 miljoni (DM 1 246,9) apmērā.

Atbalsta nepieciešamības kontrole

- (21) Komisijas lēmumos, kas apstiprina atsevišķus atbalsta maksājumus, tiek atgādināts, ka līdz ar Direktīvas 90/684/EEK grozījumu attiecībā uz minēto izņēmumu Komisija uzņemas saistības Padomes priekšā izmantot savas kontroles un izmeklēšanas tiesības, lai nodrošinātu, ka Austrumvācijas būvētavas saņem tikai pārstrukturēšanai vajadzīgo atbalstu.

- (22) Komisija uzsvēra, ka, ņemot vērā šīs saistības, tā varētu apstiprināt atbalsta piešķiršanu tikai tad, ja tā nepieciešamība ir skaidri parādīta un tiek stingri ievēroti nosacījumi par atbalsta saņemšanu minētajā Padomes direktīvā.

- (23) Visos minētajos lēmumos Komisija Vācijai atgādina, ka plānoto atbalsta summu apstiprināšanai saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/68/EEK Vācijas varas iestādēm ir jāsniedz šāda informācija:

a) pārliecinoši pierādījumi Komisijai par šāda atbalsta turpmāku nepieciešamību;

b) pārliecinoši pierādījumi Komisijai, ka šādas investīcijas tiek veiktas saskaņā ar Komisijai iesniegto investīciju plānu un tās radīs vēlamo ražošanas jaudu ierobežojumu;

c) ziņojumi Komisijai, lai pārliecinoši parādītu, ka ir novērsts jebkāds atbalsta pāriešanas risks uz citām kuģu būvētavām (“atbalsta pāriešanas ziņojumi”). Šos ziņojumus iesniedz neatkarīgs revidents. Pienākums sniegt ziņojumus bija spēkā līdz 1995. gadam, kad beidzās pārstrukturēšanas periods.

KWW iesniegtie ziņojumi

- (24) Pēdējo atbalsta pāriešanas ziņojumu par periodu līdz 1995. gada 31. decembrim Komisijai iesniedza 1996. gada 9. jūlija vēstulē. Tajā paskaidrots, ka zaudējumi no kuģu būvniecības līgumiem, kas radušies pirms 1995. gada 31. decembra, ir aptuveni EUR 230,08 miljoni (DM 450 miljoni) (aprēķināti, neņemot vērā saņemto konkurences atbalstu). Saskaņā ar Vācijas varas iestāšu sniegto informāciju ziņojuma sastādīšanas laikā galīgo zaudējumu aprēķināšana vēl nebija iespējama, jo daži kuģi vēl nebija piegādāti, un joprojām pastāvēja ar čartera garantijām saistītie finansiālie riski.

(25) Pēc Komisijas 1999. gada 16. jūnija lūguma tā tikai 1999. gada 18. jūnijā saņēma pilnīgus auditoru apstiprinātus gada pārskatus KWW par 1992. – 1997. gadu un pagaidu bilanci par 1998. gadu. Vācija 1999. gada 30. jūnijā nosūtīja Komisijai KWW auditora vēstuli (datēta ar 1997. gada 25. aprīli) par faktisko pārstrukturēšanas atbalsta izmantošanu līdz 1996. beigām. Ziņojums parāda, ka līdz 1995. gada 31. decembrim faktiskie zaudējumi no attiecīgajiem kuģu būvniecības līgumiem, neatņemot konkurences atbalstu, sasniedza aptuveni EUR 178 miljonus (DM 348,095 miljoni). 1996. gadā radās zaudējumi par vēl aptuveni EUR 23,1 miljoniem (DM 45,121 miljoni), tādējādi kopīgie faktiskie zaudējumi līdz 1996. gada 31. decembrim sasniedza EUR 201,05 miljoni (DM 393,216 miljoni).

(26) Tā kā izrādījās, ka faktiskie zaudējumi acīmredzami bija mazāki nekā paredzētie zaudējumi (EUR 262 miljoni (DM 512,5 miljoni), ieskaitot konkurences atbalstu EUR 31,9 miljonus (DM 62,5 miljoni)), Komisija pieprasīja Vācijai 1999. gada 23. jūnija vēstulē izskaidrot EUR 204,5 miljonu (DM 400 miljoni) pārskaitījumu no KWW savai mātes firmai.

(27) No Vācijas 1999. gada 30. jūnija atbildes vēstules saprotams, ka Vācija nav pieprasījusi starpības summu no KWW. Vācija tālāk skaidroja, ka summa zaudējumu segšanai tika piešķirta un apstiprināta kā nemainīga subsīdija, tāpēc KWW varēja paturēt jebkādu starpību.

Procedūras uzsākšana

(28) Savā lēmumā uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru Komisija atzīmēja, ka KWW saņēma EUR 262 miljonus (DM 512,5 miljoni) darbības atbalstu zaudējumu kompensēšanai (ieskaitot kompensāciju par konkurences atbalstu EUR 32 miljoni (DM 62,5 miljoni), taču faktiskie zaudējumi sasniedza tikai EUR 201,05 miljonus (DM 393,216 miljoni)). Jāsecina, ka KWW saņēma aptuveni par EUR 61 miljoniem (DM 119,284 miljoni) vairāk kā tikai par darbības atbalstu zaudējumu kompensācijai, kas ir pretrunā Komisijas lēmumu noteikumiem, saskaņā ar ko būvētavas Austrumvācijā saņem tikai pārstrukturēšanai nepieciešamo atbalstu. Komisija arī atzīmēja, ka visos lēmumos par atbalsta piešķiršanu ir skaidri noteikts, ka Komisija izmanto savas izmeklēšanas un kontroles tiesības, lai nodrošinātu, ka būvētavas saņem tikai pārstrukturēšanai nepieciešamo atbalstu. Tātad tā kā saskaņā ar Komisijas lēmumiem, kas apstiprina atbalstu, būvētavas saņem tikai pārstrukturēšanai vajadzīgo atbalstu, un Komisija ir uzņēmusies kontrolēt šī noteikuma ievērošanu, kā savienojamu ar Komisijas lēmumiem par atbalsta piešķiršanu var uzskatīt tikai faktisko zaudējumu kompensāciju.

(29) Tādēļ Komisija apšaubīja darbības atbalsta summas, aptuveni EUR 61 miliona (DM 119,284 miljoni), savienojamību ar kopējo tirgu.

III. TREŠO PERSONU UN IEINTERESĒTO PUŠU KOMENTĀRI

(30) Dānijas kuģu būvnieku asociācija (*Foreningen av Jernskibs-og Maskinbyggerier i Danmark - Skibsværftsforeningen*) 2000. gada 9. un 13. jūnija nosūtīja Komisijai savas atsauksmes. Komisija saņēma atsauksmes arī no Dānijas rūpniecības asociācijas (*Dansk Industri*), kas datētas ar 2000. gada 9. jūniju un 2000. gada 28. jūniju. KWW iesniedza savas atsauksmes 2000. gada 6. jūnijā.

Dānijas kuģu būvnieku asociācijas komentāri

(31) Dānijas kuģu būvnieku asociācija atzīmē, cik būtiski ir Komisijai pastāvīgi kontrolēt atbilstību spēkā esošajiem noteikumiem. Kopš 1992. gada vairākas Dānijas būvētavas bija jāslēdz vai jāsamazina darbaspēks, un darba vietu skaits šajā nozarē ir samazinājies uz pusi. Arī būvētavu apakšuzņēmēji un piegādātāji ir zaudējuši ievērojamu darba vietu skaitu. Līdz ar to, joprojām ir svarīgi ierobežot atbalsta negatīvo ietekmi uz citu dalībvalstu kuģu būvniecību. Šī iemesla dēļ šobrīd nav iespējams noteikt iecietīgākas prasības atbalsta novērtējumam un tā nosacījumiem kā laika posmā no 1992. gada līdz 1994. gadam.

(32) No Direktīvas 92/68/EEK sagatavošanas dokumentiem var secināt, ka Komisija Padomei ir iesniegusi ļoti sīku analīzi par atbalsta nepieciešamību. Tāpat kā citām būvētavām, atbalstu iedala parādu atlaišanā, pašu kapitāla papildināšanā un zaudējumu kompensācijā. Lai gan Padome noteica ierobežojumus dažādām atbalsta summām kopumā, tā nenoteica atbalsta summu ierobežojumus atsevišķām kuģu būvētavām. Parādu atlaišanai un pašu kapitāla papildināšanai atbalsta likme esot skaidra. Tomēr attiecībā uz zaudējumu kompensāciju Komisijai ir jānosaka galīgā atbalsta summa. Nosakot šo summu, Komisijai acīmredzami jākontrolē, lai atbalsts netiktu izmantots citiem mērķiem. Komisijai jāveic arī kontroles pasākumi tam, ka summas patiešām tiek izmantotas tikai paredzētajiem mērķiem. Padome ar Vācijas līdzdalību 1992. gada jūnijā un jūlijā noteica šos noteikumus atbalsta apstiprināšanai. Tādēļ Vācija nevar atsaukties uz vēlāk noslēgtiem līgumiem ar kuģu būvētavas pircēju, kuru saturs ir atšķirīgs.

(33) Lai izvairītos no tā, ka trešās puses varētu gūt labumu no atbalsta, tika pieprasīti atbalsta pāriešanas ziņojumi. Ja minēto atbalstu piešķirtu neatkarīgi no atbalsta saņēmēja izmaksām, nebūtu nepieciešami arī ziņojumi par atbalsta pāriešanu, kas nepieciešami, lai novērstu pārpalikušā atbalsta pārskaitīšanu pašreizējiem uzņēmuma īpašniekiem.

- (34) Faktiski EUR 262,0 miljoni (DM 512,5 miljoni) no piešķirtā atbalsta par zaudējumu kompensāciju neesot pilnībā izmantoti šim mērķim. Tas ir loģisks secinājums no fakta, ka zaudējumi faktiski bija mazāki nekā atbalsta summa. Tāpēc uzskatāms, ka atbalsts ir izmantots citam mērķim. Pat ja Komisija nav izteikusi savu viedokli par šo summu izmantošanu, aizdevuma piešķiršana mātes firmai nozīmē, ka atbalsts katrā gadījumā daļēji ir devis labumu mātes uzņēmumam. Saskaņā ar Padomes noteiktajiem nosacījumiem Komisijai tas būtu jānovērs. Summu, ko neizmantoja zaudējumu kompensācijai un ko nebija atļauts pārskaitīt mātes firmai, ir jāuzskata par svaiga kapitāla ielīdzumu, jo tam izmantoja līdzekļus, kas pārsniedza Padomes apstiprināto summu šim īpašajam mērķim. Atbalsta izmantošana ir pretrunā ne tikai Komisijas noteiktajiem nosacījumiem, bet arī Padomes Direktīvai 92/68/EEK.
- (35) Dānijas kuģu būvnieku asociācija secina, ka saskaņā ar pieejamo informāciju KWW ir saņēmusi atbalsta summu, kas ir lielāka par tās faktiskajiem zaudējumiem. Asociācija uzskata, ka Padome vai Komisija nevarētu pieņemt, ka darbības atbalsts zaudējumu kompensācijai varētu būt lielāks nekā faktiskie zaudējumi.
- (36) Dānijas kuģu būvnieku asociācija uzskata, ka, ja Komisija apstiprina subsīdijas Ministru Padomes noteikto ierobežojumu ietvaros tādā veidā, ka saņēmējiem garantē norādīto summu doto nosacījumu ietvaros, šādu apstiprinājumu nevar – ar noteikumu, ka šie nosacījumi ir izpildīti –, atcelt vēlāk, neatkarīgi no tā, vai Komisija maina savus uzskatus par agrāko skaidrojumu. No otras puses, ne Komisija, ne arī dalībvalstis nevar likumīgi apstiprināt atbalstu, kas neatbilst Ministru Padomes nosacījumiem un EK Līgumam, pat ja saņēmējs ir rīkojies godprātīgi.
- (39) Saskaņā ar Dānijas rūpniecības asociācijas uzskatiem, ar Kopienas tiesību aktu vispārīgajiem principiem nav savienojama atļauja atbalsta saņēmējam pretendēt uz zaudējumu kompensāciju gadījumā, ja tā zaudējumi ir mazāki par apstiprināto kompensāciju. Tomēr Asociācijai nav zināms, vai šāda līdzekļu izmantošana nav atļauta nepublicētā protokolā vai līdzīgā dokumentā, kas ir saistīts ar Padomes Direktīvu 92/68/EEK.
- (40) Dānijas rūpniecības asociācija secina, ka atbalsta saņēmējs uzskata, ka Komisija, apstiprinot pārstrukturēšanas atbalstu, pieņēma privatizācijas nolīgumu kopumā un tādējādi arī tā principu, ka pārstrukturēšanas atbalsta izmantošana nav pakļauta nekādiem noteikumiem. Dānijas rūpniecības konfederācija secina, ka atbalstu, ko Komisija apstiprinājusi saskaņā ar tai piešķirto Padomes mandātu un Līgumu, nevar izmainīt vēlākā laika posmā, kad Komisija jau ir apstiprinājusi atbalsta pasākumu, pat ja tā maina savu nostāju. Šādi nolīgumi Komisijai ir saistoši. Tomēr atbalsta saņēmēji, pat ja tie rīkojas godprātīgi, nevar iegūt nekādas tiesības no atbalsta pasākumu apstiprināšanas, ja Komisija vai dalībvalsts ir pārkāpusi Padomes vai EK Līguma noteikumus.

KWW komentāri

Dānijas rūpniecības asociācijas komentāri

- (37) Saskaņā ar Dānijas rūpniecības asociācijas teikto, Kopienas pienākums ir pārliecināties, ka Komisija kontrolē valsts atbalsta izmantošanu, ko tā ir apstiprinājusi. Kopš deviņdesmito gadu sākuma Dānijas kuģu būvniecības nozari ir skārusi ar vairāku kuģu būvētavu slēgšana un ievērojams darba vietu samazinājums šajā nozarē. Eiropas kuģu būvētavas un to apakšuzņēmēji asi reaģē uz ieviešanu tirgū, jo īpaši valsts atbalsta veidā.
- (38) Ja KWW šajā īpašajā gadījumā starpību starp tās faktiskajiem zaudējumiem un apstiprināto zaudējumu kompen-
- (41) Jāņem vērā, ka KWW argumenti būtībā ir identiski Vācijas izvirzītajiem argumentiem, tādēļ tie tiks izklāstīti īsumā.
- (42) KWW argumentē, ka nav likumīgi pamatota iemesla, kāpēc Komisija varētu apšaubīt pārstrukturēšanas atbalsta likumību septiņus gadus pēc tā apstiprināšanas. Privatizācijas nolīgumā starp *Treuhandanstalt* un *Kvaerner* iekļauta vienošanās par ar līgumu saistīto zaudējumu kompensāciju kā pilnu maksājumu vienā reizē, un nav noteiktas nekādas *Kvaerner* saistības par starpības atmaksu gadījumā, ja zaudējumi izrādītos mazāki nekā aprēķinātie. Komisijai šo dokumentu saturs ir bijis zināms. Šādos apstākļos Komisija izlēma par minētā atbalsta vajadzību, un tās lēmumi par atbalsta apstiprināšanu nesatur nevienu nosacījumu vai pantu par iespējamo starpības atmaksāšanu starp aprēķinātajiem un reālajiem zaudējumiem.

- (43) KWW uzskata, ka apstrīdētā summa EUR 60,988 miljoni (DM 119,284 miljoni) ir daļa no kopīgā darbības atbalsta, ko Komisija ir apstiprinājusi ar saviem 1993. gada lēmumiem. Runa ir par jau esošu atbalstu, kura atbilstību nevar novērtēt atkārtoti.
- (44) Nākamais KWW arguments ir tāds, ka tikai apstrīdētās summas daļa ir atbalsts. Tikai EUR 29,812 miljoni (DM 58,309 miljoni) uzskatāmi par darbības atbalsta maksājumu skaidrā naudā. Bilances posteņus, kas arī saistīti ar pārstrukturēšanas izdevumu segšanu, nevar uzskatīt par atbalstu, jo tie bija būvētavas aktīvi, kurus pārdeva atvērtas un beznosacījumu procedūras rezultātā.
- (45) Pēc KWW ieskatiem, Komisijas lēmumi par atbalsta apstiprināšanu ir likumīgs pamats šī gadījuma novērtēšanai. Pēc KWW atzinuma, tā ir pilnīgi izpildījusi Komisijas lēmumus, kas apstiprina atbalstu, jo:
- a) Komisija apstiprināja nemainīgu subsīdiju, zinot, ka privatizācijas līgums neparedzēja nekādas iespējamās atmaksas saistības. Tāpat lēmumos nav minēta summa, kas īpaši paredzēta zaudējumu segšanai;
- b) Komisija izlēma par atbalsta nepieciešamību pirms atbalsta daļu izmaksas;
- c) Komisija izlēma par atbalsta nepieciešamību, nenosakot savos lēmumos par atbalsta apstiprināšanu nekādus nosacījumus, kas pamatotu atbalsta atkārtotu pārbaudi;
- d) pārstrukturēšanai piešķirtie līdzekļi tika izmantoti paredzētajiem mērķiem. Citas pārstrukturēšanas izmaksas, kas netika izmantotas ar līgumiem saistīto zaudējumu kompensācijai, bija lielākas nekā aprēķinātās.
- (46) Attiecībā uz a) punktu KWW argumentē, ka privatizācijas nolīguma koncepcija bija padarīt *Kvaerner* atbildīgu par jebkādiem lielākiem zaudējumiem, kas ir lielāki par aprēķinātajiem. Savukārt, ja zaudējumi būtu mazāki nekā aprēķinātie, *Kvaerner* gūtu peļņu. Visu pārstrukturēšanas izmaksu kompensācija bez iespējas to atprasīt, *Kvaerner* bija būtisks nosacījums kuģu būvētavas pārņemšanai. Iespējamo atmaksāšanas saistību gadījumā *Kvaerner* nebūtu pārņēmis kuģu būvētavu. Saskaņā ar privatizācijas nolīguma 12. pantu, kurā ir norādīts, ka gadījumā, ja atsevišķi maksājumi būtu aizliegti saskaņā ar EEK tiesību aktiem, *Kvaerner* ir tiesības atkāpties no privatizācijas nolīguma.
- (47) Pēc KWW domām, Komisijai bija zināms par *Kvaerner* un Vācijas nolīgumu un veidu, kādā zaudējumu kompensāciju plānoja maksāt, proti, kā nemainīgu subsīdiju. Ja Komisija būtu iebildusi pret šo pieeju, tai būtu jāuzsāk procedūra un savos lēmumos jāparedz skaidrs nosacījums par iespējamo atmaksāšanu.
- (48) Attiecībā uz b) un c) punktu KWW argumentē, ka Komisijas lēmumos nav pantu, kas pamatotu apstiprinātā atbalsta atkārtotu pārbaudi. Atbalstu apstiprināja kā kopsummu. Lēmumos nav nekādu īpašu nosacījumu vai norādes par to, ka atbalsta apstiprināšanas lēmumi paredz tikai tādu zaudējumu kompensāciju, kas atbilst reālajiem zaudējumiem. Lēmumos nebija ierobežojumu, kas pamatotu vēlāku kontroli. Ar šo jautājumu ir saistīts tikai viens teikums par to, ka Komisija uzņemas Padomes priekšā izmantot savas kontroles un izmeklēšanas tiesības, lai nodrošinātu, ka kuģu būvētavas saņem tikai to atbalstu, kas nepieciešams to pārstrukturēšanai.
- (49) KWW uzskata, šis teikums ir tikai vispārēja piezīme, kas uzsver, ka Komisija ir izmantojusi izmeklēšanas un kontroles tiesības atbalsta apstiprināšanas procedūrā, lai pārbaudītu atbalsta nepieciešamību pirms tā daļu izmaksas. Šim teikumam būtu jāpamato, kāpēc Komisija apstiprināja pārstrukturēšanas atbalsta izmaksu vairākās daļās.
- (50) Tātad, saskaņā ar KWW teikto, Komisijas lēmumus par atbalsta apstiprināšanu var izprast tikai tā, ka atbalstu izmaksā saskaņā ar privatizācijas nolīguma noteikumiem, t.i., bez turpmākām atmaksāšanas saistībām gadījumā, ja reālie zaudējumi izrādītos mazāki nekā aprēķinātie.
- (51) Attiecībā uz d) punktu KWW argumentē, ka Komisijas lēmumi neapstiprināja atbalstu īpaši zaudējumu kompensācijai. Bija apstiprināts tikai darbības atbalsts kopumā. Saskaņā ar pārņemšanas nolīguma starp *Kvaerner* un THA koncepciju atbalsts bija paredzēts, lai segtu daļu no pārstrukturēšanas izmaksām. Atbalstu izmantoja kuģu būvētavas pārstrukturēšanai un tādējādi tam paredzētajiem mērķiem.
- (52) KWW tālāk argumentē, ka Komisija kopš 1996. gada ir zinājusi, ka faktiskie zaudējumi bija ievērojami mazāki nekā aprēķinātie. Saskaņā ar *Kvaerner* teikto, informāciju iesniedz tādā veidā, kā tā bija atspoguļota ziņojuma sastādīšanas brīdī. *Kvaerner* un Vācijai pēc pēdējā atbalsta pāriešanas ziņojuma iesniegšanas par laiku līdz 1995. gada beigām vairs nebija saistību iesniegt Komisijai vēl kādu informāciju par turpmākajiem zaudējumiem.

(53) Komisijai, jau pamatojoties uz 1995. gada atbalsta pāriešanas ziņojumu, būtu jāievēro, ka zaudējumi ir mazāki nekā aprēķinātie. Starpība starp zaudējumu apmēru 1995. gada atbalsta pāriešanas ziņojumā (1995. gada 31. decembrī – EUR 224,861 miljoni, DM 439,791 miljoni) un revidenta 1997. gada 25. aprīļa ziņojumā (1996. gada 31. decembrī – EUR 201,048 miljoni, DM 393,216 miljoni) izskaidrojami ar faktu, ka atsevišķos gadījumos aprēķinātie riski pilnībā neiestājās.

(54) KWW pieprasa, lai konkurences atbalstu EUR 31,955 miljoni (DM 62,5 miljoni) neieskaitītu kā zaudējumu kompensāciju. Tādējādi starpība starp aprēķinātajiem un faktiskajiem zaudējumiem būtu mazāka.

IV. VĀCIJAS KOMENTĀRI

(55) Vācija skaidro, ka apstrīdētie EUR 60,988 miljoni (DM 119,284 miljoni) ir pastāvošs atbalsts, kas veido darbības atbalsta daļu, kas apstiprināta ar Komisijas 1993. gada 3. marta un 1994. gada 17. janvāra lēmumu. Tādēļ nav saprotams, kāpēc Komisija uzsāk procedūru par nepaziņotu atbalstu, t.i., jaunu atbalstu. Bez attiecīga noteikuma savā lēmumā Komisija nevar atkārtoti pārbaudīt atbalstu, ko tā jau pirms vairākiem gadiem ir apstiprinājusi kā savienojamu ar kopējo tirgu. Tas ir pret-runā juridiskas noteiktības un tiesiskas palāvības principiem.

(56) Turklāt Vācija min, ka ne visas summas, ko Komisija minējusi savos lēmumos par atbalsta apstiprināšanu, faktiski ir atbalsts. Komisija apstiprināja visu pārstrukturēšanas izmaksu segšanu. Pie tam tā nepārbaudīja, kādā apmērā pārstrukturēšanu veica, izmantojot pašas kuģu būvētavas resursus. Prognozētie zaudējumi saistībā ar līgumiem, kas parakstīti pēc 1990. gada 1. jūlija, bija EUR 230,08 miljoni (DM 450 miljoni). Lai segtu šo summu, izmantoja ne tikai darbības atbalsta summu EUR 29,812 (DM 58,309 miljoni), kas izmaksāta skaidrā naudā, kā norādīts Komisijai iesniegtajā maksājumu plānā, bet arī pašas kuģu būvētavas līdzekļus, kas atspoguļoti kā bilances posteņi. Šos pašu līdzekļus nevar uzskatīt par atbalstu, jo tie bija kuģu būvētavas aktīvi, ko pārdeva atklātas un beznosacījumu procedūras rezultātā.

(57) Vācija uzsver, ka kuģu būvētavu nebūtu iespējams pārstrukturēt bez privatizācijas līgumā noteiktā un Komisijas apstiprinātā atbalsta, jo *Kvaerner* kā labākais pretendents bija gatavs uzņemties pārstrukturēšanas risku tikai

tad, ja tas saņemtu šo atbalstu. Ja toreiz Komisija apšaubīja zaudējumu prognozes ticamību biznesa plānā, tai nevajadzēja apstiprināt atbalstu kā nemainīgu subsīdiju, bet bija jāiekļauj noteikums, ka apstiprinājums attiecas tikai uz atbalstu faktisko zaudējumu apmērā. Tomēr lēmumos nav šādu noteikumu, un toreiz tas arī nebija Komisijas nodoms. Šādos apstākļos nemainīga subsīdija esot paredzēta kā summas galīgais apstiprinājums. Riski un ieguvumi, kas saistījās ar iespējamo šīs summas pārsniegšanu vai samazināšanu, esot paredzēti kā KWW stimuls pārstrukturēt kuģu būvētavu pēc iespējas ātrāk un efektīvāk.

(58) Vācija atsaucas uz savu 1993. gada 28. maija vēstuli Komisijai, kurā tai atgādina, ka privatizācijas līgums neparedz, ka kuģu būvētava atbalsta saņemšanai iesniedz pierādījumus par faktiskajiem izdevumiem. Kuģu būvētavas pircējs uzņemas risku par visām papildizmaksām. Pircējam ir necīgas iespējas gūt labumu no varbūtējiem ietaupījumiem. Tādējādi darbības atbalsts, kas pēc vienošanās ar pircējiem noteikts kā nemainīga subsīdija, esot nepieciešams Austrumvācijas kuģu būvētavu privatizācijai.

(59) Vācija atsaucas arī uz savu 1993. gada 16. oktobra vēstuli, kurā ir skaidrots, ka nepārtraukta nākotnes zaudējumu kontrole nav paredzēta. Tas arī atbilstu līgumam ar pircēju, saskaņā ar ko KWW uzņemas pilnu risku par zaudējumiem, kas ir lielāki nekā līguma parakstīšanas brīdī paredzētie.

(60) Tātad Komisija 1993. gadā esot apstiprinājusi visu darbības atbalstu bez jebkādiem ierobežojošiem nosacījumiem, un tās rīcībā ir bijusi visa nepieciešamā informācija. Atbalstu, kā plānots, nekavējoties izmaksāja kuģu būvētavai, t.i., ilgu laiku pirms iespējas noteikt faktisko zaudējumu apmēru.

(61) Kā vienu no argumentiem Vācija min to, ka Komisija nepaturēja sev tiesības atkārtoti pārbaudīt atbalsta nepieciešamību. Ne 1993. gada marta, ne arī 1994. gada janvāra lēmumā nav norādīts, ka atbalsts ir spēkā tikai faktisko zaudējumu segšanai un ka galīgo vērtējumu veiks tikai pēc faktisko zaudējumu galīgās summas noskaidrošanas. Komisijas lēmumi nenorāda, ka vēlāk tiks pieprasīti pierādījumi par faktisko zaudējumu summu un "nevajadzīgais" atbalsts būs jāatmaksā atpakaļ. Lai likumīgi īstenotu šādu prasību, Komisijai vajadzēja iekļaut savos lēmumos precīzu šāda rakstura noteikumu.

- (62) Vācija atsauca uz Komisijas lēmumiem par atbalsta apstiprināšanu, kuros norādīts, ka "Komisija, ņemot vērā tās saistības pret Padomi, var apstiprināt atbalsta piešķiršanu tikai tad, ja tā nepieciešamība ir skaidri parādīta...". Tā kā Komisija apstiprināja atbalstu, nesaistot ar to nekādus nosacījumus, šo teikumu var skaidrot tikai tā, ka Komisija bija pārliecināta par atbalsta nepieciešamību pirms tā apstiprināšanas.
- (63) Saskaņā ar Vācijas viedokli lēmumus nevar skaidrot tādā veidā, ka Komisija vēlāk izmantos savas kontroles un izmeklēšanas pilnvaras vajadzīgā atbalsta summas vērtējumam. Komisija šādas tiesības sev nerezervēja.
- (64) Komisijas lēmumos par atbalsta apstiprināšanu ir vienīgi paziņots, ka Komisija uzņēmās saistības pret Padomi izmantot savas kontroles un izmeklēšanas tiesības, lai nodrošinātu, ka kuģu būvētavas saņem tikai pārstrukturēšanai nepieciešamo atbalstu. Šis paziņojums tika iekļauts lēmumos, lai izskaidrotu, kāpēc Komisija neapstiprināja atbalstu ar vienu lēmumu, bet izmaksāja to vairākās daļās. Turklāt šī frāze norādīja, ka galīgo lēmumu atbalsta nepieciešamību Komisija pieņēma jau pirms daļu izmaksas.
- (65) Vācija arī skaidro, ka pretēji Komisijas apgalvojumiem saistībā ar procedūras uzsākšanu, no Vācijas 1993. gada 28. maija vēstules nevar secināt, ka Vācijai nodrošinās Komisijai iespēju pārbaudīt atbalsta izmantošanu pēc tā piešķiršanas un izmaksas. Vācija savā vēstulē tikai bija norādījusi faktu, ka Komisija pirms katras atbalsta daļas apstiprināšanas var pārbaudīt, kādiem mērķiem atbalsts ir izmantots. Tādēļ 1993. gada 28. maija vēstulē ir atsauce uz dokumentu par atbalsta izmantošanu, ko toreiz sagatavoja kuģu būvētavs. KWW 1993. gada 26. maijā sniegto informāciju par atbalsta izmantošanu pievienoja vēstulei. Uzaicinājums pārbaudīt atbalsta izmantošanu attiecās tikai uz šo informāciju.
- (66) Vācija atsauca uz Komisijas lēmumu par atbalsta otras daļas izmaksu, kas paredz, ka apstiprinātā summa ir lielākais darbības atbalsts, ko atļauts izmaksāt kuģu būvētavai. Tas tikai nozīmētu, ka kuģu būvētavs nedrīkst saņemt darbības atbalstu, kas pārsniegtu privatizācijas līgumā paredzēto, un nekādā gadījumā, pamatojoties uz apstipri-
- nātajiem atbalsta noteikumiem, nav iespējams piešķirt papildu atbalstu.
- (67) Vācija skaidro, ka informācijas iesniegšana Komisijai pēc atbalsta apstiprināšanas, jo īpaši tā sauktie "ziņojumi par atbalsta pāriešanu", nedod Komisijai tiesības atkārtoti pārbaudīt atbalsta nepieciešamību. Ziņojumus par atbalsta pāriešanu iesniedza, lai parādītu, ka nenotika atbalsta pāriešana no kuģu būvētavas uz citiem uzņēmumiem. Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, ziņojumu nozīme un mērķis nebija faktisko zaudējumu konstatācija. Informācija par atbalsta izmantošanu šajos ziņojumos bija paredzēta tikai, lai pārskatāmi dokumentētu, ņemot vērā pārpalikuma kontroles mērķi, ka ieguldītais atbalstu nav pārskaitījis citām būvētavām.
- (68) Vācija skaidro, ka tā ir savlaicīgi izpildījusi savu ziņošanas pienākumu. Pēdējais atbalsta pāriešanas ziņojums par periodu līdz 1995. gada 31. decembrim tika iesniegts Komisijai 1996. gada 6. jūlija vēstulē. Balstoties uz šī ziņojuma informāciju šajā, Komisija vēlākais 1996. gada jūlijā zināja, ka faktiskie zaudējumi bija ievērojami mazāki nekā EUR 262,037 miljoni (DM 512,5 miljoni).
- (69) Vācija skaidro starpību starp faktiskajiem zaudējumiem savā 1995. gada ziņojumā un ziņojumā, ko vēlāk iesniedza audita sabiedrība *Artur Andersen* 1997. gada 25. jūlija vēstulē par situāciju 1996. gada 31. decembrī, ar to, ka riska prognozes pilnībā neapstiprinājās, un ka situācija 1996. gadā laika faktora dēļ ir mainījusies. Daži paredzētie riski neiestājās. Tādēļ faktiskie zaudējumi izrādījās mazāki nekā 1995. gada 31. decembrī prognozētie.
- (70) Pretēji Komisijas apgalvojumiem uzsākot procedūru, 1996. gada vasarā nebija paredzams, ka faktiskie zaudējumi izrādīsies lielāki nekā uzrādītie pēdējā ziņojumā par atbalsta pāriešanu. Kuģu būvētavas bilanci rūpīgi sastādīja, ņemot vērā noteikumus par pietiekamām kapitāla rezervēm. Novērtējot zaudējumus, tika pieņemts, ka iestāsies maksimālie zaudējumi. Tādējādi Komisija jau kopš 1996. gada jūlija esot zinājusi par starpību starp sākotnējo zaudējumu prognozi un faktiskajiem zaudējumiem. Tomēr tā sāka pieprasīt informāciju par faktiskajiem zaudējumiem tikai 1999. gada vasarā un tikai 2000. gada februārī uzsāka procedūru.

(71) Vācija tālāk argumentē, ka gadījumā, ja Komisija tomēr izdarītu secinājumu, ka starpībai starp aprēķinātajiem un faktiskajiem zaudējumiem ir valsts atbalsta raksturs, starpība būtu mazāka nekā Komisijas novērtējumā. Komisija aprēķina saņemto atbalsta summa par zaudējumu kompensāciju kā EUR 262,037 miljoni (DM 512,5 miljoni). Šī summa sastāv no aprēķinātās zaudējumu kompensācijas (EUR 230,081 miljoni (DM 450 miljoni)) un konkurences atbalsta (EUR 31,955 (DM 62,5 miljoni)). Tomēr konkurences atbalsts nebija paredzēts zaudējumu kompensācijai, bet kā parasti to zaudējumu kompensācijai, kas rodas visām Vācijas kuģu būvētavām tādēļ, ka tās atrodas Vācijā un Eiropā. Tā bija Komisijas apstiprinātā shēma. Tādēļ faktisko zaudējumu apmēru var pielīdzināt tikai sākotnējam zaudējumu aprēķinam EUR 230,081 miljoni (DM 450 miljoni). Tādējādi starpība ir tikai EUR 29,033 miljoni (DM 56,784 miljoni).

V. ATBALSTA VĒRTĒJUMS

Atbalsta juridiskais pamats

(72) Direktīva 90/684/EEK, kas grozīta ar Direktīvu 92/68/EEK, paredz izņēmumu darbības atbalsta aizliegumam; šo izņēmumu piemēro kuģu būvniecības nozarē par labu kuģu būvētavām bijušās VDR teritorijā. Šim darbības atbalstam ir jādod iespēja minētajām kuģu būvētavām veikt steidzamu un plašu pārstrukturēšanu un kļūt konkurētspējīgām. Saskaņā ar Direktīvas 90/684/EEK 10.a panta 2. punktu darbības atbalstu kuģu būvniecībai un kuģu pārbūvei kuģu būvētavās, kas atrodas bijušās VDR teritorijā, zināmos apstākļos var uzskatīt par savienojamu ar kopējo tirgu līdz 1993. gada 31. decembrim. Šie apstākļi ietver Vācijas pienākumu sniegt ikgadēju ziņojumu. Turklāt Komisija nodrošina, lai šajā pantā minētais atbalsts neietekmētu tirdzniecības nosacījumus tādā mērā, kas būtu pretēji kopējām interesēm.

(73) Pamatojoties uz Direktīvu 90/684/EEK, ar ko groza ar Direktīvu 92/68/EEK, Komisija 1993. gadā pieņēma divus lēmumus par atsevišķiem pasākumiem par labu kuģu būvētavām bijušajā VDR. Starp šiem pasākumiem bija arī darbības atbalsta piešķiršana, ko uzskatīja par savienojamu ar kopējo tirgu atbilstoši EK Līguma 87. panta 3. punkta e) apakšpunktam.

(74) Komisijas lēmumos par atbalsta apstiprināšanu ir norāde par Komisijas pienākumu nodrošināt to, ka kuģu būvētavas jaunajās pavalstīs saņem tikai pārstrukturēšanai vajadzīgo atbalstu. Direktīvas 92/68/EEK mērķis, nosakot izņēmumu no vispārējā aizlieguma darbības atbalstam, kas piemērojams kuģu būvniecībai, bija ļaut "turpināt kuģu būvētavu darbu" to pārstrukturēšanas laikā.

Atbalstu, ko piešķir, pamatojoties uz šo izņēmumu, drīkstēja izmantot tikai šim mērķim, proti, kuģu būvētavu pārstrukturēšanai. Tādēļ Komisija apstiprināja atbalstu tikai ar nosacījumu, ka tas ir nepieciešams uzņēmuma nepārtrauktai darbībai pārstrukturēšanas laikā. Tas ir skaidri paziņots lēmuma ceturtajā daļā, kas nosūtīts Vācijai ar 1993. gada 3. marta vēstuli (SG (93) D/4052) un lēmuma ceturtajā daļā, kas nosūtīts Vācijai ar 1994. gada 17. janvāra vēstuli (SG (94) D/567) (6).

(75) Turklāt lēmumā par atbalsta otrās daļas izmaksu, kas nosūtīts Vācijai 1994. gada 17. janvāra vēstulē, ir uzsvērts, ka šis darbības atbalsts veido maksimālo darbības atbalstu saistībā ar līgumiem, kas parakstīti līdz 1993. gada 31. decembrim. Tas norāda, ka Vācijas valdībai un kuģu būvētavai, kas saņem atbalstu, ir izskaidrota lēmuma jēga un mērķis - apstiprinātais atbalsts ir maksimālā summa, ko drīkst piešķirt tikai tādā apmērā, ciktāl tas ir nepieciešams veiksmīgam pārstrukturēšanas procesam.

Zaudējumu prognoze un "nemainīgas subsīdijas" jēdziens

(76) Vācija un KWW apgalvo, ka Komisija pirms daļu izmaksas ir pieņēmusi galīgo lēmumu par atbalsta nepieciešamību. Savos lēmumos tā neesot izvirzījusi nekādus nosacījumus, kas pamatotu atkārtotu atbalsta novērtēšanu. Turklāt Komisija esot apstiprinājusi nemainīgu subsīdiju, zinot, ka privatizācijas līgums neparedz nekādas iespējamās atmaksāšanas saistības. Ja Komisija jau toreiz apšaubīja iesniegtās zaudējumu prognozes ticamību, tai bija savos lēmumos jāiekļauj noteikums par to, ka apstiprinājums ir spēkā tikai attiecībā uz atbalstu, kas atbilst faktiskajiem zaudējumiem.

(77) Kā skaidrots lēmumā par procedūras uzsākšanu (7), Komisija nosaka, ka gadījumos, kad atbalsts tiek piešķirts pārstrukturēšanai, kura jāveic pēc lēmuma pieņemšanas par atbalsta savienojamību, apstiprinātās atbalsta summas pamato ar prognozēm. Šajā gadījumā šīs prognozes bija īpaši nepieciešamas, jo saskaņā ar Direktīvas 90/684/EEK 10.a panta 2. punkta a) apakšpunktu šis atbalsts izmaksājams līdz 1993. gada 31. decembrim. Iepriekšminētie lēmumi ņem vērā šādu steidzamību, uzsverot, ka "Komisijai ir skaidrs, ka steidzami nepieciešams pieņemt lēmumu, lai nekavētu kuģu būvētavu pārstrukturēšanas iespējas".

(6) Otrās teikums minētā lēmuma ceturtajā daļā ir šāds: "Tomēr Komisija, ņemot vērā Padomei uzdoto iepriekšminēto uzdevumu, var tikai apstiprināt atbalsta piešķiršanu, ciktāl tā nepieciešamība ir skaidri pierādīta, un nosacījumi, kas noteikti Padomes Direktīvā kā atbalsta priekšnosacījumi, tiek stingri ievēroti."

(7) Skatīt 3. zemsvītras piezīmi.

- (78) Komisijai bija jāpieņem savi lēmumi par darbības atbalstu, balstoties uz Vācijas valdības iepriekš iesniegto informāciju. Tāpēc tajos vajadzēja iekļaut nosacījumus par atbalsta nepieciešamību un faktiski to arī izdarīja. Pieņemot lēmumus, Komisija neapšaubīja zaudējumu prognozes ticamību, bet tai bija jāpārlicinās, ka gadījumā, ja zaudējumi nav tik lieli kā aprēķinātie, piešķirtā zaudējumu kompensācija kļūst nesavienojama ar atbalstu un tā ir jāatmaksā.
- (79) Tāpēc arī visos Komisijas lēmumos par atbalsta daļu izmaksu minēts, ka, pieņemot šo izņēmumu no darbības atbalsta noteikumiem, ko piemēro citām Kopienas būvētavām, Komisija apņemas Padomei izmantot savas kontroles un izmeklēšanas tiesības, lai nodrošinātu, ka kuģu būvētavas jaunajās pavalstīs saņem tikai to atbalstu, kas "nepieciešams, lai nekavētu kuģu būvētavas pārstrukturēšanas iespējas". Nav nekādu šaubu, ka Vācijas priekšstats par atbalstu kā nemainīgu subsīdiju, kas ir garantēts pēc pārstrukturēšanas pabeigšanas, neatbilst ne direktīvas, ne Komisijas lēmumu tekstam.

Valsts atbalsta noteikumu nepareizs skaidrojums

- (80) Pirms lēmumu pieņemšanas par atbalsta apstiprināšanu Vācija iesniedza Komisijai THA un *Kvaerner Warnow Werft* pārņemšanas nolīguma kopiju. Saskaņā ar Vācijas teikto šis dokuments pilnībā informēja Komisiju par atbalsta noteikumiem, ko piešķir kā nemainīgu subsīdiju. Vācija nepaskaidro, kādā veidā šāds nolīgums, ko slēdza THA un *Kvaerner Warnow Werft*, varētu būt saistošs trešajai pusei, proti, Komisijai.
- (81) Vācija atsauca arī uz savu vēstuli Komisijai, ar kuru tā 1993. gada 28. maijā Komisijai iesniedza papildu informāciju par Austrumvācijas kuģu būvētavu privatizāciju. Galvenokārt tajā tika skaidrota darbības atbalsta nepieciešamība segtu zaudējumu segšanai, kas radušies pasūtījumu zudumu un nepietiekamas nodarbinātības rezultātā. Vācija arī atgādināja, ka saskaņā ar pārņemšanas nolīgumiem radušos zaudējumu atmaksāšana pret samaksas apliecinājumu nebija paredzēta, lai izvairītos no uzņēmuma neekonomiskas vadīšanas. THA mērķis esot bijis nodot papildu zaudējumu finansiālo risku investoram. Tādēļ paredzamie kuģu būvētavu – ieskaitot *Warnow Werft* – zaudējumi bija iepriekš jānosaka pēc iespējas precīzāk.
- (82) Vācija tālāk skaidroja, ka pastāvēja vienošanās par to, ka investors var gūt labumu no maz ticamās ietaupīšanas.
- Šim mehānismam būtu jānodrošina ieguldītāji veikt kuģu būvētavu pāreju uz tirgus ekonomiku pēc iespējas ātrāk.
- (83) Tieši šī iemesla dēļ Komisija savā 1994. gada 17. janvāra lēmumā atkārtoti noteica Vācijai saistības, kas faktiski bija nepārprotami noteiktas jau pirmajā lēmumā, ko Vācijai nosūtīja 1993. gada 3. marta vēstulē. Turklāt Komisija nolēma atbildēt ar lēmumu, t.i., apstrīdamu juridisku aktu, kas var kļūt par galīgu lēmumu. Ņemot vērā to, ka Vācija bija informēta par valsts atbalsta noteikumiem un lietas apstākļiem, Komisija neizprot savu 1993. gadā un 1994. gada lēmumu nepareizo skaidrojumu. Šajos lēmumos skaidri noteikts, ka Komisija izmantos savas izmeklēšanas un kontroles tiesības, lai nodrošinātu, ka kuģu būvētavas saņem tikai pārstrukturēšanai vajadzīgo atbalstu.

KWW saņemtā atbalsta apmērs

- (84) Savos komentāros gan Vācija, gan KWW apgalvo, ka apstrīdētā summa EUR 60,988 miljoni (DM 119,284 miljoni) ir daļa no kopējā darbības atbalsta, kas apstiprināts Komisijas lēmumos, kuri nosūtīti Vācijai 1993. gada martā un 1994. gada janvārī, un tādēļ tas ir pastāvošs atbalsts, kura savienojamību nevar pēc tam novērtēt atkārtoti. Tiek minēts, ka ne visas summas, ko Komisija ir apstiprinājusi kā atbalstu, patiesībā bija atbalsts. Daļu pārstrukturēšanas izmaksu sedza no kuģu būvētavas pašu līdzekļiem, kas atspoguļojās kā bilances posteņi. Tikai EUR 29,78 miljoni (DM 58,03 miljoni) no darbības atbalsta izmaksāja skaidrā naudā.
- (85) Komisija konstatē, ka kopējais atbalsts ietver "skaidras" un "bezskaidras" naudas atbalstu. "Bezskaidras" naudas atbalsts sastāv no aktīvu pārskaitījuma jaunajam uzņēmumam – daļēji kā pamatlīdzekļi un daļēji kā apgrozāmie līdzekļi –, apvienojumā ar pasīvu nodošanu, kuri ir salīdzinoši mazāki. Tomēr atbalsta samaksas forma nav izšķiroša attiecībā uz atbalsta samaksas raksturu. Komisija apstiprināja abos lēmumos kopsummu EUR 380,9 miljoni (DM 745 miljoni) kā darbības atbalstu un daļu šī atbalsta samaksāja skaidrā naudā, otru daļu bezskaidrā naudā. Ne Vācija, ne atbalsta saņēmējs nevienu no šiem lēmumiem neapstrīdēja. Tātad Vācijai, saņēmējam un pašai Komisijai tie ir saistoši. Turklāt jānorāda, ka saskaņā ar lēmumiem kopīgā piešķirtā atbalsta summa skaidrā naudā ir krietni lielāka nekā apstrīdētā summa EUR 60,988 miljoni (DM 119,284 miljoni). Saņēmējam saskaņā ar EK Līguma 230. panta 5. punktu divu mēnešu laikā bija jāapstrīd šie lēmumi, ja tas atklāja, ka aprēķins ir nepareizs.

- (86) Privatizācijas nolīguma 7.6.2 punktā ir rakstīts šādi: "Plānotajā bilancē bija jāatspoguļo īpašs uzkrājums DM 435,5 miljonu apmērā, kas paredzēts, lai finansētu ieguldījumu, kas uzņēmumam jāveic pārstrukturēšanas periodā un īpašs uzkrājums DM 450 miljonu apmērā, kas paredzēts zaudējumu finansēšanai, kas uzņēmumam rodas pārstrukturēšanas periodā ražošanas pārtraukumu un citu zaudējumu dēļ firmas pašreizējās konkurētspējas trūkuma dēļ." No tā izriet, ka DM 450 miljonu samaksa zaudējumu segšanai, bija nosacījums *Warnow Werft* iegādei, ko ņēma vērā iepriekšējā bilancē. Tādēļ iepriekšējā bilancē ietvēra posteņus, kas nebija tieši pieskaitāmi nodotajiem aktīviem, bet gan tiem, ko KWW saņēma zaudējumu segšanai no kuģu būvniecības līgumiem. Šādi posteņi veido valsts atbalstu.
- (87) Fakts, ka daļa atbalsta nav izmaksāta skaidrā naudā, Komisijas lēmumā, kas paziņots Vācijai 1994. gada 17. janvārī, ir skaidri izklāstīts: "... 617,1 miljoni DM darbības atbalstu, no kā 113,5 miljoni DM izmaksās skaidrā naudā, kur 66,9 miljoni DM ir konkurences atbalsts un 46,6 miljoni DM paredzēti daļējam zaudējumu segšanai par līgumiem, kas parakstīti pēc 1990. gada 1. jūlija..." Tas norāda, ka lielāko darbības atbalsta daļu, ko apstiprināja šajā lēmumā, proti, EUR 257,4 miljonus (DM 503,6 miljoni) apstiprināja kā "bezskaidras" naudas atbalstu.
- (88) KWW nevar atsaukties uz to, ka tā nekad nav apstrīdējusi lēmumu daļas par "bezskaidras" naudas atbalstu tāpēc, ka Komisija pieņēma pozitīvu lēmumu. Nosakot aktīvu pārskaitīšanu kā valsts atbalstu, KWW tika noteiktas tādas saistības, ka sūdzība par lēmumu būtu pieļaujama, ja KWW tam nebūtu piekritusi. Komisija klasificēja pasākumus kā atbalstu un pārbaudīja savienojamību ar kopējo tirgu. Tas nozīmēja, ka Komisija varēja attiecīgi izvirzīt noteikumus un akceptēt Vācijas saistības, kas tieši ietekmē atbalsta saņēmēja darbību. Šādā situācijā iesniegums par lēmuma anulēšanu ir uzskatāms par pieļaujamu ⁽⁸⁾.
- (89) Komisija, pamatojoties uz visu pieejamo informāciju, veica atbalsta summu sīku analīzi, ko KWW saņēma pēc atbalsta apstiprināšanas. Pārbaudot pirmsprivatizācijas bilanci, pārņemšanas bilanci, atbalsta pāriešanas ziņojumu no auditoru sabiedrības *Arthur Anderson*, privatizācijas procedūru un privatizācijas līgumu, rodas iespaids, ka kuģu būvētava nesaņēma darbības atbalstu,
- kas līdzvērtīgs EUR 42,1 (DM 82,400 miljoni), kas ar Komisijas 1993. gada 3. marta lēmumu apstiprināts pārādu atlaišanai.
- (90) Šāda atteikšanās būtu uzskatāma par valsts atbalstu, ja aktīvi nebūtu apgrūtināti ar iepriekšējām saistībām, kas atbrīvoti no finansu pasīviem (var arī aktīvi pāriet atbalsta saņēmējam, ja tiek radīta jauna firma kā šajā gadījumā). Tomēr KWW pārņemšanas bilancē neuzrāda šādu aktīvu nodošanu, kas būtu atbrīvoti no saistībām, sastādot darbības atbalstu. Tā kā atbrīvojums no kredīta tieši pirms privatizācijas bija WW pasīvs (valstij piederoša firma), valsts kā iepriekšējais akcionārs bija vienīgais saņēmējs un nenodeva šo priekšrocību jaunajai firmai. Tādējādi kuģu būvētava acīmredzami neguva labumu no Komisijas apstiprinātā darbības atbalsta.
- (91) Visbeidzot, saskaņā ar atbalsta pāriešanas ziņojumu kuģu būvniecības pasūtījumus īpašiem kuģiem, ko sauc par "naudas nesējiem", nenodeva KWW. Lai gan zaudējumu kompensāciju par šiem līgumiem ietvēra darbības atbalstā EUR 315,5 miljoni (DM 617,1 miljoni), ko Komisija apstiprināja 1994. gada 17. janvārī, KWW nebija uzticēta šo pasūtījumu izpilde. Attiecīgi KWW nedrīkstēja saņemt kompensāciju par paredzamajiem zaudējumiem, kas rastos no minētajiem pasūtījumiem. Tādēļ KWW nebija pamata saņemt kompensāciju par to, ka tā nesaņēma šo atbalstu EUR 17,7 miljoni (DM 34,6 miljoni). Kā minēts 12. – 20. punktā, šī pēdēja summa netika ietverta zaudējumu segšanā EUR 230,08 miljoni (DM 450,0 miljoni), kā tas norādīts atbalsta pāriešanas ziņojumā.
- (92) KWW ir saņēmusi investīciju atbalstu no Mecklenburgas – Priekšpomerānijas zemes par EUR 8 miljoniem (DM 15,6 miljoni) mazāk.

Konkurences atbalsts

- (93) KWW un Vācija tālāk argumentē, ka, ja Komisija tomēr secinātu, ka starpība starp faktiskajiem un aprēķinātajiem zaudējumiem bija saistīta ar valsts atbalstu, jebkādā gadījumā starpība būtu mazāka, nekā uzskata Komisija. Konkurences atbalsts EUR 31,955 miljoni (DM 62,5 miljoni) nebija domāts zaudējumu kompensācijai, bet to zaudējumu kompensācijai, kas visām Vācijas kuģu būvētavām rodas tādēļ, ka tās atrodas Vācijā un Eiropā.

⁽⁸⁾ Lieta T-296/97 *Alitalia pret Komisiju* [2000] ECR II-3871. lpp., 74. daļa.

- (94) Komisija atzīmē, ka, kā jau skaidrots agrāk, privatizācijas līgumā un tā pamatojumā bija detalizēti atbalsta budžeti kuģu būvētavas pārstrukturēšanai. Šie dokumenti nosaka kopējo atbalsta summu zaudējumu kompensācijai pārstrukturēšanas laikā EUR 285,096 miljoni (DM 557,6 miljoni). Šī summa ietvēra EUR 230,081 miljoni (DM 450 miljoni) zaudējumu kompensācijai, EUR 37,32 miljoni (DM 73 miljoni) kā konkurences atbalstu un EUR 17,69 miljoni (DM 34,6 miljoni) par zaudējumiem, kas radušies no neizpildīta pasūtījuma, ko pārņēma *Treuhandanstalt*.
- (95) Par posteni "Konkurences atbalsts" KWW saņēma tikai EUR 31,955 miljonus (DM 62,5 miljoni) apstiprināto EUR 37,3 miljonu (DM 73 miljoni) vietā. "Konkurences atbalsta" apmērs tika apstiprināts ar mērķi segt zaudējumus, kas rastos pārstrukturēšanas laikā. Šī iemesla dēļ Komisija ir iekļāvusi kompensāciju par nesamaksāto "konkurences atbalstu" EUR 31,955 miljoni (DM 62,5 miljoni) apmērā kopīgajā atbalstā, kas apstiprināts zaudējumu kompensācijai.
- (96) Pat ja varētu piekrist KWW argumentiem, tie nekādā veidā neietekmētu Komisijas vērtējumu. Netiek apstrīdēts, ka KWW saņēma atbalstu, kas klasificēts kā "konkurences atbalsts". Neatkarīgi no tā, vai to klasificē kā zaudējumu kompensāciju, "Konkurences atbalsts" veidoja ienākumus un samazināja zaudējumus. Tātad darbības atbalsta nepieciešamība zaudējumu kompensācijai bija mazāka. KWW argumentam, ka "konkurences atbalsts" šajā gadījumā pilnībā nav jāņem vērā, nav pamatojuma un tas ir jānoraida.
- (99) Komisija konstatē, ka saskaņā ar Direktīvas 90/684/EEK 10.a panta 2. punkta d) apakšpunktu Vācijas pienākums ir sniegt Komisijai pierādījumus revidenta gada pārskata formā par to, ka atbalsta maksājumus izmanto tikai tās kuģu būvētavas, kas atrodas bijušajā VDR. Šos tā sauktos atbalsta pāriešanas ziņojumus Komisijai iesniedza līdz pārstrukturēšanas perioda beigām (1995. gada beigās), lai dokumentētu, ka atbalstu izmantoja tikai KWW. Šiem ziņojumiem tika pievienota informācija par atbalsta izmantošanu.
- (100) Vācija argumentē, ka Vācijas sniegtie ziņojumi Komisijai pēc atbalsta apstiprināšanas, jo īpaši tā saukto "atbalsta pāriešanas ziņojumu" veidā, nekādā gadījumā nepiešķir tiesības atkārtoti pārbaudīt atbalsta nepieciešamību. Atbalsta pāriešanas ziņojumus iesniedza, lai pierādītu, ka atbalsts kuģu būvētavas nav nodots citiem uzņēmumiem. Ziņojumu mērķis nebija faktiskā zaudējumu apmēra konstatācija. Informācija par atbalsta izmantošanu, kas ietverta šajos ziņojumos, bija paredzēta tikai tam, lai atbilstoši atbalsta pāriešanas kontroles mērķim, uzskatāmi pierādītu, ka ieguldītājs atbalstu nav pārskaitījis citām būvētavām.
- (101) Vācija nav ņēmusi vērā apstākli, ka abos lēmumos par atbalsta apstiprināšanu ir iekļauti noteikumi zaudējumu segšanas darbības atbalsta piešķiršanai, kuru mērķis ir novērst kompensācijas pārmaksu. Ņemot vērā šos noteikumus, turpmāka diskusija par Komisijas kontroles tiesībām ir lieka, jo nevar nopietni apšaubīt, ka Komisija ir pilnvarota un pat spiesta lemt par neatbilstību apstiprinātā valsts atbalsta lēmuma noteikumiem. Šādos gadījumos Komisijai ir jāuzstāj uz šāda atbalsta atļidzināšanu, ko jāuzskata par nesavienojamu un nelikumīgu, t.i., piešķirtu bez Komisijas apstiprinājuma.

Kontroles un izmeklēšanas tiesības

- (97) Vācija apšaubā arī Komisijas tiesības pārbaudīt, vai atbalstu izmantoja paredzētajiem mērķiem. Komisija atzīmē, ka Komisijas lēmumos par atbalsta apstiprināšanu ir skaidri teikts, ka Komisija izmantos savas izmeklēšanas un kontroles tiesības, lai nodrošinātu, ka kuģu būvētavas jaunajās zemēs saņem tikai to pārstrukturēšanai nepieciešamo atbalstu.
- (98) Komisija nepiekrīt Vācijai, ka teikums Komisijas lēmumos attiecībā uz kontroles un izmeklēšanas tiesībām attiecas tikai uz laiku, kurā vērtēja aprēķinus un apstiprināja atbalsta daļas. Šajā kontekstā ir jāatgādina gan īpašie lietas apstākļi, galvenokārt Direktīvas 92/68/EEK noteikums, saskaņā ar kuru darbības atbalsts bija jāsamaksā līdz 1993. gada beigām, gan fakts, ka šī direktīva uzlika
- (102) Komisija piekrīt Vācijai, ka atbalsta pāriešanas ziņojumu mērķis bija parādīt, ka nekādu pārstrukturēšanas atbalsts kuģu būvētavai nav pārskaitīts vai "nodots" citiem uzņēmumiem, piemēram, mātes uzņēmumam. Tomēr saskaņā ar apstiprinājuma lēmumiem atbalsta izmantošanas kontrole ietvēra to mērķu kontroli, kādiem tas ir piešķirts, lai nodrošinātu, ka viss atbalsts ir izmantots tikai kuģu būvētavas pārstrukturēšanai.

(103) Atbalsta pareiza izmantošana paredzētajiem mērķiem bija būtisks pārbaudes aspekts. To ilustrē arī atbalsta pāriešanas ziņojumu struktūra un saturs, kurā saņemta atbalsta izmantošanas skaidrojums ir svarīga daļa. Šī informācija vienmēr ir uzskatīta par tik svarīgu, ka tā ir ietverta ziņojumos, lai Komisijai būtu iespēja izpildīt savas saistības pret Padomi un pārbaudīt pareizu atbalsta izmantošanu saskaņā ar lēmumiem par atbalsta apstiprināšanu.

Komisijas pārbaudes grafiks

(104) Viens no KWW un Vācijas kopīgajiem argumentiem ir tāds, ka Komisija kopš 1996. gada, kad tad tai tika iesniegts pēdējais atbalsta pāriešanas ziņojums, ir zinājusī, ka faktiskie zaudējumi ir ievērojami mazāki nekā prognozētie. Tomēr Komisija esot sākusi pārbaudīt šo lietu tikai 1999. gadā.

(105) Kā jau teikts lēmumā par procedūras uzsākšanu, Komisija konstatē, ka pēdējais iesniegtais atbalsta pāriešanas ziņojums ietver periodu līdz 1995. gada 31. decembrim. Šī ziņojuma 2. pielikuma 1. lappusē redzama tabula, kurā uzskaitīts līdz 1995. gada 31. decembrim saņemtais atbalsts. Saskaņā ar šo tabulu izmantotais atbalsts zaudējumu kompensācijai līdz minētajai dienai ir uzrādīts EUR 256,817 miljoni (DM 502,291 miljoni), kamēr saņemtais atbalsts bija EUR 262,0 miljoni (512,5 miljoni DM). Tā kā bija iespējams, ka neuzskaitītie EUR 5 miljoni varētu būt vajadzīgi pēc 1995. gada 31. decembra, jo ne visi zaudējumi no līgumiem, kas parakstīti līdz 1993. gada 31. decembrim, tika realizēti līdz minētajai dienai, Komisija nebija iemesla rīkoties.

(106) Komisija, saņemot pēdējo atbalsta pāriešanas ziņojumu, nevarēja zināt, ka starpība starp faktiskajiem un aprēķinātajiem zaudējumiem bija ievērojami lielāka nekā minētā pēdējā atbalsta pāriešanas ziņojumā: EUR 60,988 miljoni (DM 119,284 miljoni) EUR 5 miljoni vietā. Tā kā ne Vācija, ne KWW neinformēja Komisiju par šo apstākļu maiņu 1997. gadā, kad to rīcībā jau bija neatkarīgā revidenta ziņojums, kas apstiprina galīgos skaitļus, Komisijai nebija skaidra reālā situācija. Komisija sāka to apzināties tikai 1999. gada jūlijā, kad Komisija pēc sava lūguma saņēma Vācijas 1999. gada 30. jūnija vēstuli ar 1997. gada 25. aprīļa auditora paziņojumu. Tā kā šis paziņojums bija domāts tikai Vācijai, nevis Komisijai, Komisija neapzinājās reālo situāciju līdz 1999. gada jūlijam. Šai sakarā Komisija vēlas uzsvērt, ka Vācija nav pierādījusi savu apgalvojumu par to, ka Komisija bija informēta.

Atbalsta izmantošana saskaņā ar tā mērķiem

(107) KWW argumentē, ka pārstrukturēšanai paredzētie līdzekļi tika izmantoti atbilstoši to mērķiem, jo Komisijas lēmumi neapstiprināja atbalstu īpaši zaudējumu kompensācijai. Tas vairāk esot bijis vispārīgs apstiprinājums darbības atbalstam. Atbalsts esot izmantots kuģu būvētavu pārstrukturēšanai un tādējādi saskaņā ar tā mērķiem.

(108) Komisija atzīmē, ka abos 1993. gada martā un 1994. gada janvārī Vācijai nosūtītajos Komisijas lēmumos ir minētas summas, kas paredzētas zaudējumu kompensācijai. Pirmais lēmums apstiprina EUR 6 miljoni (DM 11,7 miljoni) darbības atbalstam un otrs lēmums apstiprina EUR 23,82 miljoni (DM 46,6 miljoni), lai segtu daļu zaudējumu no līgumiem, kas parakstīti pēc 1990. gada 1. jūlija. Šīs summas ir noteiktas, lai kompensētu īpašus zaudējumus, kamēr attiecībā uz citām darbības atbalsta summām nebija norādīts, ka tās izmantojamas īpašu zaudējumu kompensācijai, bet tas nenozīmē, ka tās bija paredzētas citiem mērķiem. Vācijas paziņojumā šo summu piešķiršanas mērķis bija skaidri definēts kā zaudējumu kompensācija.

(109) Komisija atzīmē, ka privatizācijas nolīgumā un tam pievienotajos dokumentos bija dažādu atbalsta kategoriju detalizēts saraksts. Piešķirtā summa zaudējumu kompensācijai pārstrukturēšanas periodam šajā dokumentā ir EUR 285 miljoni (DM 557,6 miljoni). Tāda pati atbalsta klasifikācija dažādās kategorijās ir saglabāta atbalsta pāriešanas ziņojumos, uz kuriem Komisija pamatojās, pārbaudot atbalsta izmantošanu tam paredzētajiem mērķiem. Tās 1993. gada martā un 1994. gada janvārī Vācijai nosūtītie lēmumi apstiprināja darbības atbalstu, ko īpaši piešķīra zaudējumu kompensācijai pārstrukturēšanas laikā.

(110) Komisija ņem vērā, ka uzkrājumu skaidras naudas efektīva izmantošana čartera garantijām EUR (...) (*) (DM (...)) un pašu kapitāla garantijām EUR (...) (DM (...)) – kopā EUR (...) (DM (...)) – netika apskatīta atbalsta pāriešanas ziņojumā. Šie izdevumi, kas nepareizi tika attiecināti uz kuģu būvniecības līgumiem, radās tikai pēc 1995. gada. Tomēr, pat ja šīs garantiju izmaksas ņem vērā, pārstrukturēšanas perioda zaudējumi ir būtiski mazāki nekā apstiprinātais atbalsts to segšanai.

(*) Konfidenciāla informācija.

- (111) Lai gan Komisija var piekrist ņemt vērā izmaksas, kas radušās no čartera un pašu kapitāla garantijām, jo tās pēc savas dabas ir saistītas ar īpašiem kuģu būves līgumiem un pēc definīcijas notiek pēc kuģu saņemšanas, šo pamatojumu nevar piemērot pārstrukturēšanas izmaksām, kas uzņēmumam radušās pēc 1995. gada decembra. Privatizācijas līgums tiešām skaidri paredzēja, ka uzņēmumam jānodarbina noteikts minimālais strādnieku skaits līdz 1995. gada beigām. Ja šīs saistības neievēroja un nodarbināja mazāk strādnieku, bija paredzētas ievērojamas soda naudas. Visas slēgšanas atbalsta un zaudējumu segšanas atbalsta summas, ko apstiprināja Komisija, bija attiecināmas tikai uz pārstrukturēšanas periodu, kas beidzās 1995. gada decembrī. Tādēļ jau sākotnēji bija skaidrs, ja KWW gribēja lieko darba spēku atlaist, tai būtu jāgaida 1995. gada beigas, un uz šīm izmaksām nebūtu attiecināms slēgšanas vai darbības atbalsts. Šie termiņi bija zināmi jau privatizācijas sākumā. Pirmkārt, nav iespējams mainīt šo loģisko sistēmu un pārstrukturēšanas izmaksas, kas radušās pēc 1995. gada decembra, un attiecināt uz līgumiem, kas izpildīti līdz minētajai dienai. Otrkārt, pārstrukturēšana, kas notika pēc 1995. gada, protams nevarēja samazināt izdevumus no līgumiem, ko izpildīja līdz minētajai dienai. Treškārt, privatizācijas līguma noteikums, kas liek firmai nodarbināt zināmu skaitu strādnieku, veido ārēju un atsevišķu saistību, ko nevar attiecināt uz atsevišķiem līgumiem.
- (112) Attiecībā uz KWW apgalvojumu, ka atbalstu izmantoja kuģu būvētavas pārstrukturēšanai un tādēļ saskaņā ar tā mērķiem, Komisija atzīmē, ka pastāv iespēja, tā kā faktiskie zaudējumi pārstrukturēšanas laikā bija mazāki nekā atbalsts, kas samaksāts to segšanai, ka šos papildus naudas līdzekļus varbūt izmantoja atšķirīgam mērķim. Saskaņā ar Komisijai iesniegto informāciju visās citās atbalsta kategorijās, kurām apstiprināja pārstrukturēšanas atbalstu, to pilnībā izmantoja paredzētajiem mērķiem. Tā kā Komisijas lēmumi strikti ierobežoja atbalsta summas un mērķus, nebija nekādas iespējas izmantot citas atbalsta summas pārstrukturēšanas mērķiem.
- (113) Tā kā ne KWW, ne Vācija nav izskaidrojusi atlikušo EUR 55,423 miljoni (DM 108,399 miljoni) izmantošanu, saskaņā ar tās rīcībā esoši informāciju Komisija secina, ka atbalsts EUR 55,423 miljonu (DM 108,399 miljoni) apmērā nav izmantots Komisijas apstiprinātajiem mērķiem.
- Pārmaksātā atbalsta apmērs**
- (114) Saskaņā ar Komisijas lēmumiem par atbalsta apstiprināšanu kuģu būvētavas drīkst saņemt tikai pārstrukturēšanai nepieciešamo atbalstu, pie tam Komisija ir apņēmusies kontrolēt šī noteikuma ievērošanu. Šī iemesla dēļ tikai faktisko zaudējumu kompensāciju var uzskatīt par savienojamu ar Komisijas lēmumiem par atbalsta apstiprināšanu.
- (115) Komisija atzīmē, ka tikai tādu atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar Komisijas lēmumiem par atbalsta apstiprināšanu un attiecībā uz kuru ir izpildīti tā piešķiršanas noteikumi, ieskaitot mērķi, kam atbalstu paredzēts izmantot, var uzskatīt par savienojamu ar Komisijas lēmumiem un tādējādi ar kopējo tirgu. Tādēļ atbalsts, kas neizpilda šos nosacījumus, automātiski ir ārpus apstiprinājuma lēmumu jomas un uzskatāms par nesavienojamu.
- (116) Apsverot iepriekšminēto, Komisija secina, ka Komisijas apstiprinātā atbalsta kopsumma KWW pārstrukturēšanai ir EUR 637,5 miljoni (DM 1 246,9 miljoni). Attiecībā uz darbības atbalstu Komisija atzīmē, ka KWW nav saņēmusi EUR 42,1 miljoni (DM 82,400 miljoni), kas atbilst atteikumam no iepriekšējiem parādiem, un ka KWW ir saņēmusi konkurences atbalstu par EUR 5,4 miljoniem (DM 10,5 miljoni) mazāk nekā plānots.
- (117) Tā kā KWW neizpildīja pasūtījumus par "naudas nesējiem", tā acīmredzami nevarēja saņemt kompensāciju par zaudējumiem, kas radušies no minētajiem līgumiem. Kā skaidrots iepriekš, tāpēc netiek ņemta vērā šī atbalsta nesamaksāšana.
- (118) Komisija atzīmē, ka saskaņā ar revidenta ziņojumu par KWW saņemto atbalstu līdz 1995. gada 31. decembrim KWW saņēma EUR 230,08 miljonus (450 miljoni DM) tieši zaudējumu kompensācijai un EUR 31,95 miljonus (62,5 miljoni DM) kā kompensāciju par nesāņemto konkurences atbalstu, kopā saņemot EUR 262 miljonus (DM 512,5 miljoni) par zaudējumu kompensāciju pārstrukturēšanas periodā.
- (119) Komisija turklāt atzīmē, ka Vācijas 1999. gada 30. jūnija vēstulē iesniegtie dokumenti, ieskaitot revidenta 1997. gada 25. aprīļa paziņojumu, norāda, ka zaudējumi, kas bija jāsedz ar apstiprināto atbalstu, 1996. gada 31. decembrī sasniedza tikai EUR 201,048 miljonus (393,216 miljoni DM). Ņemot vērā iepriekšminētos papildu zaudējumus no atsevišķām garantijām, šī summa ir jāpalielina par EUR (...) (DM (...)) līdz EUR 206,613 miljoniem (DM 404,101 miljoni).

- (120) Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto, Komisija atzīmē, ka pēc tās rīcībā esošās informācijas KWW ir saņēmusi EUR 262,037 miljonu (DM 512,5 miljoni) atbalstu zaudējumu kompensācijai pārstrukturēšanas laikā, kamēr faktiskie zaudējumi pārstrukturēšanas laikā sasniedza tikai EUR 206,613 miljoni (DM 404,101 miljoni). Tas norāda, ka KWW ir saņēmusi pārmaksātu darbības atbalstu EUR 55,423 miljonus (DM 108,399 miljoni) zaudējumu kompensācijai.
- (121) Tomēr Komisija ņem vērā, ka *Kvaerner* nav saņēmusi EUR 42,1 miljonus (DM 82,4 miljoni) darbības atbalstu pārstrukturēšanai, ko agrāk apstiprinājusi Komisija. Tādējādi šo summu var atskaitīt no pārmaksātā atbalsta par zaudējumu kompensāciju. Pārmaksātā zaudējumu kompensācijas atbalsta un nesāņemtā darbības atbalsta savstarpējais norēķins atbilst apstiprinājuma lēmumos minētajām Komisijas saistībām rūpēties par to, ka pretendents saņem tikai pārstrukturēšanai vajadzīgo atbalstu. No tā seko, ka ir jāatlīdzina tikai atbalsta summa EUR 13 293 077 (DM 25 999 000).

Skaidrojums par iespējamo aizdevumu DM 400 miljonu apmērā, kas izsniegts KWW *Kvaerner a.s.*

- (122) Lai gan Komisija nav uzsākusi procedūru šajā lietā, KWW ir sniegusi šādu skaidrojumu par skaidras naudas kustību, aptuveni DM 400 miljoniem, par ko Vācijas prese ziņoja 1999. gada 12. jūnijā, un kas bija iemesls Komisijas pieprasījumam pēc informācijas (skatīt 1. daļu).
- (123) *Kvaerner* grupa bija ieviesusi skaidras naudas koncentrācijas sistēmu, kā ietvaros visa ienākošā skaidrā nauda no dažādiem uzņēmumiem tika apvienota, un no kuras maksāja visus skaidras naudas maksājumus par saistībām un citiem maksājumiem. KWW sāka izmantot šos kopējos līdzekļus 1998. gadā. KWW ieguldījumi skaidras naudas kopējā fondā notika atmaksājamo aizdevumu formā no KWW savam mātes uzņēmumam *Kvaerner a.s.*
- (124) Attiecībā uz skaidras naudas koncentrēšanu, ko veikusi *Kvaerner a.s.*, jāatzīmē, ka (...).
- (125) Skaidras naudas kopīgais fonds uzņēmumam KWW sasniedza maksimumu EUR 172,877 miljoni 1999. gada jūnijā (lielāks, nepareizs skaitlis EUR 200 miljoni tika kļūdaini publicēts presē), kur EUR (...) kalpoja kā papildu nodrošinājums garantijām. KWW saistības izmaksāja no skaidras naudas fonda uzreiz pēc tam, tādējādi samazinot skaidras naudas fonda summu par EUR (...), atstājot apmēram EUR (...) kā "brīvu" skaidru naudu.

- (126) Kopējā pieejamā skaidrā nauda 1999. gada jūnijā radās no pozitīvas skaidras naudas plūsmas, kas radās laikā no 1996. gada līdz 1998. gadam, no kuģu īpašnieku veiktajiem maksājumiem par piegādēm 1998. gadā un 1999. gada sākumā, ka arī ievērojamām pirmajām iemaksām uz ļoti lielo kuģu būvniecības pasūtījumu rēķina (šādi maksājumi no 1998. gada vidus līdz 1999. gada jūnijam sasniedza EUR (...)). Skaidras naudas līdzekļu straujas palielināšanās īslaicīgo dabu 1991. gada jūnijā un saistību ar avansa maksājumiem parāda arī fakts, ka 1999. gada beigās kopējā skaidrās naudas fondā bija tikai EUR (...) par labu KWW, savukārt avansa maksājumi par jaunajiem pasūtījumiem tajā laikā sastādīja EUR (...).
- (127) Šie faktori rāda, ka skaidras naudas kustība, par ko ziņoja Vācijas prese, acimredzami nav radusies no pārmaksātā atbalsta pārstrukturēšanas periodā, kas tika piešķirts līdz 1995. gadam.

VI. PROCEDŪRAS ILGUMS

- (128) Kā jau minēts lēmumā par procedūras uzsākšanu, Vācijas prese 1999. gada 12. jūnijā ziņoja, ka *Kvaerner Warnow Werft* ir aizdevusi aptuveni DM 400 miljonus savam mātes uzņēmumam *Kvaerner a.s.* Komisija 1999. gada 16. jūnija vēstulē prasīja detalizētu informāciju no Vācijas par pārskaitīto naudas līdzekļu izcelsmi, lai garantētu, ka šajos naudas līdzekļos neietilpa tā pārstrukturēšanas atbalsta pārpalikums, ko firmai samaksāja 1993. – 1995. gadā vai kādi citi atbalsta elementi. Vācija visbeidzot atsūtīja visu pieprasīto informāciju 1999. gada 16. septembra vēstulē (skatīt arī I.1. un I.2. punktu lēmumā par procedūras uzsākšanu).
- (129) Komisija 2000. gada 29. februāra vēstulē paziņoja Vācijai par savu lēmumu uzsākt procedūru saskaņā ar EK Līguma 82. panta 2. punktu par iepriekšminēto atbalstu⁽⁹⁾. Eiropas Kopienų Tiesa nosprieda apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P⁽¹⁰⁾, ka "juridiskas noteiktības principam jāattur Komisija no tā, ka Komisija var kavēties ar savu tiesību izmantošanu neierobežotu laiku". Tas nav attiecināms uz šo procedūru, jo Padomes 1999. gada 22. marta Procedūras Regula⁽¹¹⁾ (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai, ietver noteikumu par izmeklēšanas ilgumu. Ievērojot 7. panta 6. un 7. punktu, "Komisija, cik iespējams, cenšas pieņemt lēmumu 18 mēnešos pēc procedūras sākšanas. ... Pēc 6. punktā minētā termiņa beigām, ja attiecīgā dalībvalsts to lūdz, Komisija divos mēnešos pieņem lēmumu, kas pamatojas uz tai pieejamo informāciju." Komisija konstatē, ka Vācija neprasīja šī noteikuma piemērošanu.

⁽⁹⁾ Skatīt 3. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁰⁾ *Falck SpA un Acciaierie di Bolzano SpA pret Komisiju* [2002] ECR I-7869. lpp., 140. daļa, atsaucoties uz Lietu 59/62 *Geigy pret Komisiju* [1972] ECR 787. lpp., 21. daļa.

⁽¹¹⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu.

(130) Turklāt Vācija 2003. gada 4. jūnija vēstulē un atbalsta saņēmēja mātes uzņēmums, kura prasību ar 2004. gada 5. janvāra vēstuli atbalstīja Norvēģijas rūpniecības un tirdzniecības ministrija, lūdza Komisijai nepieņemt Lēmumu, kamēr Tiesa nedod savu spriedumu Lietā C-181/02 P⁽¹²⁾. Šī iemesla dēļ KWW nevar apgalvot, ka "juridiskas noteiktības princips" ir pārkāpts, jo uzņēmums turpināja sarunas ar Komisiju un pat uzrādīja jaunus, kaut arī mazāk pārliecinošus, dokumentus 2004. gada maijā.

VII. SECINĀJUMS

(131) Komisija uzsver, ka ne tikai lēmumi par *Kvaerner Warnow Werft* atbalsta apstiprināšanu bija īpaši un vienreizēji, bet arī apstākļi, kādos tie tika pieņemti un kas bija saistīti ar Vācijas atkalapvienošanos. Jo īpaši, lēmumus pieņēma uz īpaša juridiska pamata – tas ir Direktīvas 90/684/EEK 10.a pants – atļaujot ārkārtīgi lielas atbalsta summas. Vienlaikus Padome noteica ļoti īsu laiku atbalsta izmaksai (līdz 1993. gada 31. decembrim). Tā kā paredzētās atbalsta summas balstījās tikai uz aptuveniem aprēķiniem, lēmumos par atbalsta apstiprināšanu ir uzsvērts, ka Komisija jānodrošina to, ka kuģu būvētavas jaunajās pavalstīs saņems tikai pārstrukturēšanai vajadzīgo atbalstu. Šāds īpašs noteikums par kontroli, pamatojoties uz faktiskajiem rezultātiem, attiecībā uz neparasto un ārkārtējo atbalsta summu savienojamību varēja tikt īstenots ar atbalsta pāriešanas ziņojumiem. Šie ziņojumi nodrošināja, ka neviens cits uzņēmums kā tikai KWW gūs labumu no atbalsta, bet arī paredzēja īpašu ziņošanu par *Kvaerner* saņemto atbalsta summu un tās zaudējumiem no atsevišķiem kuģu būvniecības līgumiem, kuriem bija paredzēta atbalsta kompensācija.

(132) Tā kā lēmumos par atbalsta apstiprināšanu ir skaidri noteikts, ka tikai pārstrukturēšanai nepieciešamais atbalsts veidos savienojamu atbalstu un tiks izveidota īpašu uzraudzība zaudējumu kontrolei no kuģu būvniecības līgumiem, atbalsta saņēmējs nevar atsaukties uz tiesiskās palāvēības principu. Komisija nekad nav paziņojusi, ka pretrunā ar lēmumu tekstu, tās saistībām pret Padomi un īpaši veikto uzraudzību, atbalstu zaudējumu kompensācijai varētu uzskatīt par vienotu maksājumu. KWW zināja, ka šādām lielām atbalsta summām, kas balstījās uz aptuveniem izmaksu aprēķiniem, veiktiem īsā laika periodā, nemainīga subsīdija nebūtu savienojama ar atbalsta pienācīgu kontroli.

(133) Komisija tāpēc uzskata, ka Vācijas piešķirtais darbības atbalsts EUR 13 293 077 (DM 25 999 000) uzņēmumam KWW neatbilda noteikumam Komisijas lēmumos, kuri paziņoti Vācijai 1993. gada 3. marta un 1994. gada 17. janvāra vēstulēs, saskaņā ar kuru kuģu būvētavas jaunajās pavalstīs atbalstu saņem tikai tādā apmērā, kāds nepieciešams to pārstrukturēšanai. Tā kā atbilstoši EK Līguma 87. panta 3. punkta e) apakš-

punktam par savienojamu ar kopējo tirgu var uzskatīt tikai tādu atbalstu, kas atbilst saskaņā ar Direktīvu 90/684/EEK pieņemtajiem Komisijas lēmumiem, Komisija secina, ka saskaņā ar EK Līguma 87. panta 1. punktu atbalsts EUR 13 293 077 (DM 25 999 000) apmērā ir nesavienojams ar kopējo tirgu.

(134) Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. panta 1. punktu par negatīviem lēmumiem lietās par nelikumīgu atbalstu Komisija nolēmj, ka attiecīgajai dalībvalstij jāveic nepieciešamie pasākumi, lai atgūtu nelikumīgo atbalstu no saņēmēja. Atgūstamajā atbalstā iekļauj arī procentus, sākot no dienas, kurā tas bija saņēmēja rīcībā, līdz tā faktiskai atmaksai,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Vācijas piešķirtais valsts atbalsts par labu *Kvaerner Warnow Werft GmbH* EUR 13 293 077 (DM 25 999 000) apmērā nav savienojams ar kopējo tirgu.

2. pants

1. Vācija veic visus nepieciešamos pasākumus, lai atgūtu no saņēmēja 1. pantā minēto atbalstu, kas saņēmējam bija pieejams nelikumīgi.

2. Atbalsta atgūšana veicama bez kavēšanās un saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām ar noteikumu, ka tās pieļauj tūlītēju un efektīvu šī lēmuma izpildi.

3. Atgūstamajā summā iekļauj procentus, sākot no dienas, kad nelikumīgais atbalsts nonāca saņēmēja rīcībā, līdz to faktiskai atmaksāšanai.

4. Piemērojamā procentu likme jāaprēķina, pamatojoties uz atsaucē likmi, kas izmantota reģionālā atbalsta subsīdijas ekvivalenta aprēķināšanai dienā, kad atbalstu pirmo reizi nodeva saņēmēja rīcībā.

⁽¹²⁾ Komisija pret *Kvaerner Warnow Werft* [2004] vēl nav publicēts Eiropas Tiesas ziņojumos.

5. Procentu likmi, kas minēta 4. punktā, aprēķina par 3. punktā noteikto periodu, izmantojot salikto procentu aprēķina formulu

Ja ir pagājuši vairāk nekā pieci gadi no dienas, kurā atbalstu pirmo reizi nodeva saņēmēja rīcībā, līdz atprasišanas dienai, procentu likmi pārrēķina ar piecu gadu ciklu, par pamatu ņemot to procentu likmi, kas bija spēkā pārrēķina veikšanas dienā.

3. pants

Vācija ziņo Komisijai par plānotajiem un jau veiktajiem izpildes pasākumiem divu mēnešu laikā no šī lēmuma paziņošanas. Šajā

informācijā ir jāietver tā informācija, kas pieprasīta pielikumā pievienotajā veidlapā.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē, 2004. gada 20. oktobrī

*Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Mario MONTI*

PIELIKUMS

Informācija attiecībā uz Komisijas Lēmuma 2005/374/EK īstenošanu

1. Atgūstamās summas aprēķināšana

1.1. Lūdzam sniegt šādu informāciju par nelikumīgā valsts atbalsta summu, kas ir nonākusi saņēmēja rīcībā:

Samaksas datums(-i) (*)	Atbalsta apmērs (**)	Valūta	Saņēmējs

(*) Datums(-i), kurā atbalsts (tā atsevišķi maksājumi) ir nonācis saņēmēja rīcībā (ciktāl pasākums sastāv no vairākiem maksājumiem un kompensācijām, izmantot atsevišķas rindas).

(**) Atbalsta apmērs, kas nonācis saņēmēja rīcībā (bruto atbalsta ekvivalentos).

Komentāri:

1.2. Lūdzam paskaidrot sīkāk, kā tiks aprēķināti procenti, kas maksājami par atgūstamo atbalsta summu?

2. Atbalsta atgūšanai plānotie un jau veiktie pasākumi

2.1. Lūdzam aprakstīt sīkāk, kādi pasākumi jau ir veikti un kādi pasākumi tiek plānoti, lai veiktu tūlītēju un efektīvu atbalsta atgūšanu. Lūdzam arī paskaidrot, kādi alternatīvi pasākumi atbalsta atļidzināšanai ir iespējami saskaņā ar valsts tiesību aktiem? Lūdzam arī norādīt, ja nepieciešams, juridisko pamatu veiktajiem/plānotajiem pasākumiem.

2.2. Līdz kurai dienai tiks pabeigta atbalsta atgūšana?

3. Jau veiktā atbalsta atgūšana

3.1. Lūdzam sniegt šādu informāciju par atbalsta apmēriem, kas jau atgūti no saņēmēja:

Datums(-i) (*)	Atmaksātā atbalsta apmērs	Valūta	Saņēmējs

(*) Datums(-i), kurā atbalsts ir atmaksāts.

3.2. Lūdzam pievienot informāciju, kas dokumentē iepriekš 3.1. punkta tabulā minēto atbalsta apmēru atmaksāšanu.